

KURYER LITEWSKI

Za Najwyższym Dozwoleniem

IMPERATORA JMCY CALEY ROSSYJ.

W WILNIE V. S. 14. CZERWCA 1802. ROKU W SOBOTE

z Petersburga V. S. 3. Czerwca.

D. 25. Maia rano IMPERATOR Jmé znajdował się w cerkwi Ryskiej na nabożeństwie. Gdy powrócił do zamku prezentowali się Konsulowie zagraniczni, iakoteż znaczniejsi z kupców krajowych i postronnych. Po audyencyi raczyli odwiedzić szpital mieyski, a nie znalazłszy w porządku należytem, zalecił poprawę Gubernatorowi wojennemu Xiążęciu Galicynowi, na rozszerzenie 5. tys. rubli kazał wyliczyć. Właściciel wojskowym widząc porządek przyzwoity, sześciu dozorców awansował. Obiadał Monarcha w Ryerskim domie, wieczorem był na balu Szlacheckim. D. 26. rano przypatrywał się manewrom Tauryjskiego batalionu grenadierów; odwiedził Cywilnego Gubernatora, zjadł śniadanie, i w dalszą podróż wyjechał pośród niezliczonych tłumów ludu. Oświadczając zaś ukontentowanie najwyższe za porządek utrzymany w Lullantskiej, którą przejechał Gubernii, rozmaitym osobom podarki rozdać raczył. O godzinie z południa 2. stanął w Mitawie, w zamku spotykał IMPERATORA Jmci świeccy i duchowni urzędnicy; na Xiążęcia Ludwika Wurttembergskiego wioził znaki orderu S. Andrzeja. D. 27. rano był na manewrach Tobolskiego batalionu muszkieterów. Powróciwszy do zamku cywilnym urzędnikom oświadczył ukontentowanie za porządek znalezione w Gubernii. Gubernatorowi wojennemu Xiążęciu Galicynowi dał order S. Andrzeja; Cywilnemu Arseniew tabakierę z cyfrą swoją; Wice Gubernatorowi Briskorn, i Tajnemu Konsyliarzowi Ludwigshausen Wolf, pierścienie brylantowe takż z cyfrą. Nakoniec wyjechał na śniadanie do Wirtzau do Xiążęcia Ludwika Wurttembergskiego; o 12. zaś w nocy przybył do Schründen, 110. wiorst do Mitawy.

Nur Muhamed Chodża użyty w Orenburgskiej kommissyi granicznej do sadzenia spraw między Rosyanami, Kirgizkajskami, Truchmenkami, został Konsyliarzem Nadwornym. Kukłasz Biktaszew, który do Dworu przyprowadził Deputowanych od Truchmenskiego narodu i rzadcy Pir Gali Sultana, przyjętego w poddaństwo i opiekę, został Asesorem Kolleskim. Aisynacyinego banku w Moskwie Dyrektor Plemiannikow, na własną prośbę, dla starości i chorob uwalnia się od służby z rangą Aktualnego Stanu Konsyliarza i pensją półowy gaży; miejsce jego zastąpi Stanu Konsyliarz Xiąże Odolewski. Xiąże Gruzicki Fabulow za ochotę w służbie okazaną, gdy woyska Rosyjskie w Cachet walczyły, został Konsyliarzem nadwornym. Nad komplet służby dworskiej pozostali: Aktualny Stanu Konsyliarz Krok, Stanu Konsyliarz Kichelbeker, i Poliakow, Nadworny Konsyliarz Bohdanow, uwolnieni od obowiązków z pensją gaży zupełney. Moskiewskiego Uniwersytetu Professor Bauze został Konsyliarzem Kolleskim. Tobolskiej izby Skarbowey Konsyliarz Zinowicki został Stanu Konsyliarzem.

z Wiednia 12. Czerwca.

Seym w Presburgu wyznaczył deputacye, z których jedna pod prezydencyą Arcy Xiążęcia Palatina, sposob ukladu iak odtąd będą do

pełnione regimienta Węgierskie; druga pod Grafem Brunswik Podskarbm Królestwa, rozstrząsać ma interesa handlowe; trzecia pod Cześnikiem Graffem Zichy ułatwia skargi rozmaite. Seym dzieło deputatów przejrzy i poprawi; czwarta nakoniec d. 6. złożyła Cesarzowi Jmci powinszowanie w rocznicę Koronacyi; i Cesarzowej, która tegoż dnia 30. lat zakończyła. Z tej okoliczności w Presburgu były: bale, biesiady, illuminacye, fajerwerki, bramy tryumfalne, z napisami pochlebnemi; mianowicie dla Następcy Ironu Ferdynanda, którego Węgrzyni ulubionym od tego narodu językiem nad wszystkie łacińskim zowią: *deliciae Parentum, spes patriae amor populorum*. Przyrzekły już stany znaleźć fundusz 2. mill. złot. rzyńsk. na wydatki krajowe żądany od dworu; chcąc zaś ulgę przynieść ludowi pragną mieć komuniłowane stanowiska wojskowe, dla łatwiejszego potrzeb do starożenia. Proszą ieszcze, aby nie tylko stare banknoty; ale 6, 12. i 24. graczarowe pieniądze; miedziane do skarbū przyinowane w podatkach, lub wymieniono na lepszą monetę. Y to ieszcze przysłał, że wywóz produktów Węgierskich marmem i ładem zagranicę i do Włoch ma być dozwolonym; bez tego albowiem kraj zawsze ubogim zostanie.

W miesiącu przyszłym, iak Rzeskie doniesienia głoszą, woysk Pruskich 15. tys. rusza na zajęcie ustąpionych przez indemnizacyą krajów: Hildesheim, Paderborn, Westfali, Eichsfeld, Erfurth, dla dworu Berlińskiego; Corvey, Fuldy dla Xiążat Orange; już wydane są rozkazy regimentom; na 5. kolumn będą podzielone; główną komendę obejmie Graf Schulenburg Minister; pod nim Generalowie: L' estoqi, Wartensleben, Blicher, Voss; Minister urządzi Province Nowo nabyte sposobem Pruskim. Królowa Jmci dwóch Sycylii latem odjedzie stąd do Neapolu; częśc akwizapów już wyszła. — Z Constantinpola w krótko ma być wysłane przystąpienie Porty do traktatu w Amiens, o niey bez niey podpisanego. Pod murami teyże stolicy zgromadza się woysko liczne, które na końcu Maia ruszyć miało przeciwko rozbojnikom i rokoszanom.

z Londynu 4. Czerwca.

Po długich sporach, większość głosów 59. przeciw 56. Lekarz Jenner w izbie niższej otrzymał nagrodę 10. tys. FS. Spor był nie o zasługę Jennera; lecz o wielkość nagrody narodowej; radzono dać 20. tys. FS. lecz inni dowiedli, że Jenner szczepiąc ospę krowią 40. tyśiącom osób, już zarobił więcej 200. tys. FS. — Miedzy Cesarzem Marokańskim, a zbuntowanym synowcem, przyszło do bitwy krwawey w Maru; młodzieniec zupełnie porażony, stracił 8. t. zabitych, 2400. jeńców, prócz raniionych. Z wyciążony prosi stryja o litość i przebaczenie. — Cesarzowi do wygranej miał dopomóc, naywięcej jeden z Angielskich Officyerów, dniem przed bitwą przybył do obozu; dano mu pod komendą szwadron Kawaleryi; na tey czele stanawszy tak dobrze manewrował, iż nieprzyjaciele pierchnąć musieli. Przysłany był z Londynu do Marokańskiego kraju dla ułatwienia kupieckich

interesów; służył dawniej ochotnikiem w milicyi konnej miasta naszego. — Nie zginęła jeszcze nadzieja odnowienia z Francją handlowych związków; dwa narody tak bliskie długo bez nich obeysć się nie mogą. Klótnie kupieckie zapaliłyby zapewne wojnę. Coquebert od Konsula jest wyznaczony do nas Komisarzem handlowym. Sprawował ten urząd w Dublinie przed śmiercią Ludwika 16, mąż oświecony, Irlandczykom przypodobany; podczas rewolucyi był Profesorem historyi w Paryżu.

Xiąże d'Orange syn Stadthudera tu przybył z Paryża; rozumieją iedni że tylko chce odwiedzić matkę swoją, i odprowadzić do Niemiec, gdzie już dawno znajduje się Oycie; rzecz do prawdy podobniejsza, iż celem podróży jest sklonienie naszych Ministrów, aby potwierdzili co Konsul Buonaparte ułożył na indemnizacyą domu Orange; bo wierzyć nie chcemy, że młody Xiąże Landammanem będzie u Szwajcarów. — Dzisiaj wielki bal u Dworu; Król Jmé 64. rok wieku swojego zakończył. — Graf S. Vincent z niektórymi komisarzami Admiralicji do Plymouth wyjeżdża, chcąc przypatrzeć się z bliska, jakie naprawy czynić trzeba, aby ten port narodowy był użyteczniejszym. — Koszt na illuminacyę tylko z okoliczności pokoju łożony w całym Królestwie Brytanii W. ma wynosić 250. tys. FS. — Biegają u nas niepewne pogłoski, że armia Generała Leclerc do 7. tys. zmniejszona, z wyspy S. Domingo ma ustąpić.

z Mediolanu 25. Maja.

Rząd podał do wiadomości powszechney obszernie opisanie szkód sprawionych w kraju naszym przez trzęsienie ziemi d. 12. w Orzinovi z 500 domów, sto ledwie nietkniętych zostało. — Dotąd RPTa Włoska na utrzymanie armii Francuzkiej płaciła co miesiąc million 600. tys. liwr: teraz pierwszy Konsul ma zmniejszyć kontrybucyą do milliona. Reparacya pałacu rządowego w mieście naszym zalecona od niego, stała się przyczyną rozmaitych pogłosek w państwach Austriackich. Francuzkie woyska dnia wczorajszego zupełnie ustąpić miały z krajów Oycu S. podległych. W Rzymie zagraniczni posłowie nalegają, ażeby Pius 7. elekcyą Mistrza Maltańskiego przyspieszył. Król Jmé Katolicki przyniósł wielką trudność w dziele, ogłaszając się sam Mistrzem w Państwach Hiszpańskich; dochody zakonu i powaga przez to znacznie się zmniejszyły. Angielskie woyska wkrótce z Egiptu i Malty ustąpić powinny. Odnawia się pogłoska, że Król Jmé Sardyński w nagrodę krajów utraconych otrzyma część Piemontu, i coś jeszcze więcej.

z Stockholmu 2. Czerwca.

Gdy Król Jmé z Królową przeprowadzał familią Xiążąt Badeńskich do Zundu ciałniny, odebrał w Helsingborgu wiadomość, że Dwór Londyński potwierdził umowę podpisaną 30. Marca. Przywrócenie zgody między Szwecyą i Anglią trudne było; Angielscy Ministrowie długo nie chcieli odpowiadać na pytanie nasze: jaka będzie nagroda za szkody na morzu przez korsarzów uczynione? Naostatek przyrzekli wrzód oddać własności Szwedom zabraną gwałtem lub zkonfiskowaną, i zalecić nayscisley ażeby nam uczyniono sprawiedliwość. Co gdy się stało, ratyfikacyą zamienił Baron Silverhielm Poseł nasz w Londynie d. 11; dnia zaś 6. rząd Angielski wysłał okręt do Indyi zachodniej z rozkazem wrócenia wyspy S. Bartłomieja. Okrętą przytrzymane w portach uwolniono tegoż czasu; kompania nasza wschodnio Indyjska nagrodę odbierze przyzwolną; traktat handlowy r. 1661. pisany przejrzyć mamy, poprawić, objaśnić, do dzisiejszych okoliczności przystosować.

z Bernie 2. Czerwca.

W całych Szwajcarach księgi już otwarte, gdzie obywatel każdy zapisze co myśli o nowej konstytucyi; dzieło komunikowała Rada Posła-

wi Verninac, który przyrzekł odesłać do Paryża, życząc ażeby to już ostatnie było w podobnym rodzaju, a skończyły się kiedykolwiek domowe zamieszkania. Poseł Diesbach przeciwny odmianom, przyjaciel Redinga, odwołany z Wiednia. Kładniemy dalsze artykuły nowego prawa. 13. Administracya RPtey obejmuje: bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne; związki zagraniczne, ogulne urządzenie religii, w rzeczach doczesnych, edukacyą, dozór nad sądami, robienie i utrzymywanie dróg, kanałów, mostów, kopalnie kruszcowe, prechy, saletre, lasy narodowe, sól, pocztę, monetę, dobra narodowe, zdrowie mieszkańców; szczeguly tey administracyi będą poruczone Seymowi, Senatowi, radzie wykonawczej. 14. Każdy Canton z osobną sądzić będzie o potrzebach swoich i dochodach na nie; iakoteż o sposobie składki do potrzeb ogulnych narodu, sam urządzi sądownictwo, policyą u siebie, edukacyą, szpitale, utrzyma drogi, i mosty; napisawszy zaś urządzenie złoży w Senacie. 15. Projekta do praw gotuje i podaje Senat, Seym potwierdza, podatkowe podają Cantony; jeżeli niema zgodnych dwóch trzecich części Cantonów, Senat projekta przesyła Seymowi. 16. Seym składa się z Reprezentantów; ieden będzie z ludności 25. tys. 17. Każdy Canton iednego przynajmniej mieć powinien. 18. Obywatele w Cantonach dzielą się na dwie części; iedną kandydatów podaje do Reprezentacyi, druga wybiera; takich Elektorów nie ma bydz więcej nigdy nad 45. w Cantonach większych nieć najmniej powinni majątku leżącego 10 tys. liwrów, w mniejszych 2 tys. Na miejsce ubitych pozostali Elektorowie kolegów dobiorą z listy od ludu podanej; sami siebie na żaden urząd wynosić nie mogą; są dożywotni. 19. Seym odmienia się co rok w piątej części; zaczyna obrady 1. Maja; trwa miesiąc. Mogą bydz posiedzenia nadzwyczajne, gdy Senat zwoła, z własnego domysłu, albo proszony od większej części Cantonów. 20. Seym nie czynny, gdy niema dwóch trzecich części Reprezentantów. 21. Większością głosów przymie lub odrzuci projekta Senatu. 22. Roztrząsa skargi od Cantonów przyniesione przeciw Senatorom. 23. Corocznie stanowi, iaki będzie dochód i wydatek ogulny RPtey. 24. Wybiera z grona swojego 5 komisarzów rachunkowych, na lat 5; raporta od tych coroczne. 25. Wyznacza Senatorów. 26. Obrady Seymu publiczne. 27. Reprezentantom pensye dają Cantony z których są wybrani.

Reszta później.

z Paryża 5. Czerwca.

Generał Kościuszko wkrótce wyjeżdża ztąd do Philadelphii. — Młody Xiąże d'Orange przedsięwziął podróż do Londynu, ziednawszy u nas szacunek. Pierwszy Konsul darował temu strzelbę, pistolety, szpadę fabryki Wersalskiej. — W Departamencie zagranicznych interesów pilnie pracują teraz około ukończenia indemnizacyi Niemieckich; słychać że los domu Burbońskiego nie będzie zapomniany. — Poseł Ottonański Porty, Chaleb Effendy przybył z Strasburga, i wczora podczas audyencyi oddał wierzytelne listy Konsulowi; tegoż czasu prezentowało się wielu cudzoziemców, których codziennie więcej przybywa do stolicy. — Słychać że Generał Andreossi, albo Marmont przyimie poselstwo do Londynu. — Kompania kupiecka przedsiębierze w Havre utrzymywać statków 20; każdy od 120 beczek naywięcej, które Sekwaną utrzymywać powinny komunikacyę z Paryżem. — Wiele okrętów ładownych zbożem przybyło już do portów naszych z Hollandyi; ustąpiła więc bojaźń głodu i niedostatku, a ztąd rozruchów spodziewanych. — Admirat Batawski Hartsink pisał do Posła Schimmelpenninck donosząc, że znalazłszy wyspę S. Domingo zpuszczałą, dla opatrzenia się w żywność płynącą musi do Ameryki północney, ztąd wkrótce powróci do Europy. — Rządca Nadreńskich Departamentów J. B. S. André zaczął wielką i pożyteczną robotę. Dawniej kupcy i podróżni

w kilku miejscach na prawy brzeg Renu z trudnością, mianowicie podczas powodzi, przebieść się musieli, ponieważ droga na lewym brzegu nieprzebyta była. Pracują teraz ręk tysięcy nad uprzątnieniem zawady; Konsul ze skarbku na to wyliczyć kazał liwrow 300 tys.

Okręt Kupiecki, co niedawno przybył z Indyi zachodniej przyniósł wiadomość, że gdy zawinął do portu wyspy Angielskiej, Dominica, Roseau zwanego, dla rozmówienia się z Admiralem Lacrosse, postrzegł Kapitan blisko brzegów tłum zbrojnego ludu; iedni do drugich ognia dawali. Zastanowili się Francuzi na głębie; Kapitan w bacie wylądował; przyszedłszy do Gubernatora Angielskiego, znalazł, iż Admirał z nim razem wychodzi na czele wojska przeciw zbuntowanym Murzynom, którzy rokosz podniosłszy, zamordowali Angielskich Oficjerów, i iednę z twierdz nadmorskich ubiegli. Lacrosse powiedział Kapitanowi, że trzy części Murzynów osiadłych na wyspie wzięły się do broni, przydać iż Gubernator ogłosił prawo Marsowem zwane u Anglików, i czerwoną chorągiew po wszystkich twierdzach wywiesić kazał. Co słysząc Kapitan natychmiast odpłynął do Francyi. — Za złamanie wojskowej karności w Turynie i zabicie Oficjera porządek utrzymać chcącego, pierwszy Konsul pierwszemu regimentowi artylleryi chorągwie odebrać kazał; leżały w kościele Marsowym przez miesiąc s. czarna flora okryte; dziś Buonaparte, po ukaraniu przykładnym winowayców, przywrócił znaki regimentowi na paradzie obrzędem uroczystym, który później opisujemy.

Zaczęły u nas wychodzić znowu pisma urzędowe przeciw Anglikom. Następują wyrazy z nich iednego. „Dzienniki Londyńskie czytamy napełnione smutnemi przypadkami. U nich General Berthier w pojedynku zabity przez G. Lecourbe; Adiutant pierwszego Konsula zamordowany na parady; pierwszy Konsul niebezpiecznie raniiony; słowem marzą się Anglikom same tylko mordy, kłótnie, i niezgody pierwszych urzędników RPtey. Dwa statki tego narodu rozrzuciły niedawno w Departamencie Morbihan listy Biskupów S. Paul de Leon, i Noyon, przeciw konkordatowi, RPtey, Oycu S. Bywszy Arcy Biskup, Narbonne, teraz drukuje długi list do Piusa 7 dowodząc, iż przyzwoliciey iemu siedzieć u Anglików, i używać spokojnie znacznego majątku Synowca, który przed 25 laty wyrzekł się religii Katolickiej, chcąc posiadać dobra i urzędy w Irlandzkim kraju, niżeli powracać do Francyi, gdzie Pasterskie obowiązki jego wołały. Inne jeszcze okręta zarzucały prawie Bretanią odezwami po Jakobińsku piśmami: w których gdy wzmianka jest o Konsulu, najdelikatniejszy wyraz będzie między innemi, że go tylko, podawaczem trucizny zowią.

Na publicznej biesiadzie, na którą posel RPtey Otto był zaproszony w Londynie, kędy się znajdował następca Tronu Angielskiego, syn Xiążęcia Egalité był między stółownikami, nęsząc wstęgi i zamiętione właściwe Burbonom. Postępek tak przeciwny artykułom pokoju niedawno zawarłego, codziennym oświadczeniom Angielskich Ministrów, rozsądkowi którego żadna Administracya w postępkach swoich odstąpić nie powinna, nie może być pojęty żadnym sposobem; tylko wymówić się może mnóstwem faktów i partyi narod dwojących, sobie przeciwnych. Kto chce niech porówna mowy miane w zgromadzeniach prawodawczych u Francuzów, z mowami Windhama i Grenvilla, grzeszność i umiarkowanie Francuzkich pisarzów, z tonem zapalczywym, obmierzłym, i nieprzyjacielskim części większej dzienników Angielskich; wnet pozna że z iednej strony wyrażony jest sposób uczciwy myślenia wielkiego narodu, który lubi i pragnie pokoiu, rządowi pomaga; z drugiej pisarze wspierają nieprzyjaciół świata i ludzkości.

Minister policyi Fouché pisał do Prefektów Departamentowych, ostrzegając, iż wielorakie

pogłoski przez ludzi złośliwych są roznieśione po kraju, którzy nie co innego zamyslaia, iak tylko wznieść ogień zgaszony domowej niezgody. Zaleca więc wszystkim, ażeby wszystkim powiesciom tego gatunku zaprzeczyli urzędownie. Paryż jest spokojny; zakłóconym być nie może. Spisku żadnego na życie pierwszego Konsula nie było, i żadnego się nie lęka. — Jednak przeciwko wyraźnemu świadectwu Ministra, biegaia edgłosy w kraju i za granicą, że w Paryżu rozruchów lękać się trzeba. Wprawdzie Buonaparte czuł się i ztemu dzielnie zapobiega. Uboższy obywatelom chleb za tanią cenę rozdawać kazał, ażeby zaś malkontentom odebrać nadzieję wciągnięcia do swojej partyi męża powszechnie szacownego; rząd prosił Generała Moreau przez Ministra policyi, ażeby na czas wyjechał za granicę pod pozorem oglądania rewii Berlińskiej; lecz i ta już minęła, a Moreau bawi u nas.

Drugie pismo urzędowe zawiera obszernie uwagi o sporach Angielskiego Parlamentu. Wstępnym jest Historya dni naszych pełna przypadków niepojętych; czas odkryć tajemnice, i wielką da naukę, z której chcąc korzystać, pilnie przypadki same zbierać trzeba. Czas odkrywać powoli nayskrytsze sprężyny polityki, objaśniać wątpliwości, wskazywać przyczyny zdarzeń prawdziwych, i moralność osob które do nich wchodziły. Ten pokaże co mądrość czyniła na uszczęśliwienie narodów, co namiętności na zgubę. Z tych względów zastanowić się trzeba nad sporami Angielskiego Parlamentu. Rzecz nępewniejsza, iż Windham i Grenville Konsyliarze W. Brytannii, r. 8. nie pozwolili przyjąć pokoju przez Konsula ofiarowanego. Trudno im usprawiedliwić się z zarzutu, że Oyczyznę wystawili na niebezpieczeństwo; omdziś nie tylko usprawiedliwiać się nie myślą; są ówsem oskarżycielami, i z niepojętą śmiałością rolę grali w Parlamencie. Jeżeli traktat w Amiens nie był Anglikom żyskowy iak życzyć mogli, któż oprócz Ministrów zgrzeszył, którzy przez upor i kaprys wojnę przedłużyli, gdy z większym dla siebie zaszczytem dawno mogli zakończyć?

Kogoż oskarżają przecie? Ministrów, co rozumnie i roztropnie pokoi wrócili narodom południowym i północnym, odzyskali Egipt i oddali Sultanowi, przywrócili zakon Maltański, Neapolitańskie Królestwo zachowali w całości, mórze szrodziemne uwolnili od Francuzkiego panowania, odzyskali swojemu Królowi Hannover zaiechany przez Prusaków, których miejsce Francuzi zastąpić mieli; zprzymierzonych Portugalczyków obronili od upadku nieuchronnego; potęgę Angielską w Indyach ugruntowali na niewzruszonej zasadzie oddając osady niepotrzebne, zatrzymując inne z których zysk niezmierny w pokoiu i wojnie. Zważając nierostropność dawnych Ministrów, iak upuścili z ręk nęlepszą porę do zrobienia ugody, stan w którym Oyczyznę zostawili; sądzić trzeba konieczne, iż nigdy Anglia chwalebniejszego pokoju nie pisała; w Amiens klęski nęstraszliwsze co nad nią wisiały, odwrócono. Chwalić trzeba skromność Addington i Lorda Hawkesbury w odpowiedziach na czynione im zarzuty; tak Ministrom mówić przystało. Ktokolwiek zna interesa, widzi, że łatwo mogli zarzuty Grenvilla przeciwko niemu, i na głowę jego odwrócić.

Dokończenie mowy K. S. Portalis.

U nas zniszczono dawniejsze duchowieństwo, nowe upodlono; polityka uzbroiła sumienie ludzkie przeciw sobie; spory o religię, które tak pracowicie uciśniamy, wynikły z błędów politycznych. W takim zamieszaniu wygrawać musiały konieczne opinie prześladowane; wzgarda opinii nowych przez zwierchność, poświęca dawniejsze; odwaga sług ołtarza nową im dała cechę świętości przed gminem. Któż nie uwierzy takim świadkom, którzy dla utrzymania co mówią, dać gardło gotowi? Rząd rozumny nie powinien wywracać niepotrzebnie religię w sercach i umysłach głęboko wkorzenionę, która

pośród rewolucyjnych kolei utrzymać się po-
trafiła.

Ludzkość nie pozwala przymuszać sumnie-
nia i zasmucać; mądrość każe zachować ustawy
starożytne, do których gmin przywykły, od któ-
rych myśli i serca oderwać nie może, które dla
niego są moralną nauką uszczęśliwieniem i ży-
ciem. Z tych względów Konsul nie chciał od-
mieniać hierarchii kościelnej, widząc w tém
dziele trudności nieprzełamane. Z najlepszych
rapportów wiadomo: część nierównie większa
Francuzów jest religii katolickiej; w niektórych
Departamentach mieszkańcy więcej onę cenią nad
życie; koniecznie potrzeba usmierzyć kłótnie du-
chowne, wieśniacy teskną do niedzieli; zchadza-
jąc się do kościołów ułatwią najlepiej interes-
sa, zachowają jednomysłność i pokój; religia lud
najsilniej pociąga do podległości prawu; rząd
lękać się nie powinien obrządku katolickiego, po-
nieważ jest poddany cywilnej władzy; kapłani
bez rozkazu dawno za rząd przesyłają modły do
Nieba; dziękują Panu zastępów za przywrócony
pokój; nauczają posłuszeństwa prawom oyczy-
stym i rządowi republikanckiemu; wolność (pra-
wowania obrządków) zjednoczy umysły, uspokoi
kłótnie, zwróci naród na drogę moralności, któ-
ra główną jest rządu podporą; filozofia niewiele
oświeca ludzi, rzadki ją poznaje; religia może u-
tworzyć i oczyścić obyczajność; spokojność
kraiowa zależy na zjednoczeniu poróżnionego du-
chowiestwa; pokój będzie gruntowny, gdy du-
chownym damy sposób pewny do życia uczci-
wego; niech tylko przemówi Ociec S.

Reszta później.

Od Rządu Gubernskiego Wileńskiego ogła-
sza się: iżby życzący kupić z publicznej licy-
tacji Wios Pietraszyski Zascianek Prudyszczu
i Młyn do majątności Miednik Ignacego Gra-
bowskiego Stanu Konsyliarza przynależące, w
których liczy się dymów 14. z gruntami, siano-
żęciami i lasami, czyniące rocznej intraty 356.
Rubli 54¹/₂ kopieiek, opisane za dług Warszaw-
skiej Bankowej Kommissyi Czeru zlt: 735. sta-
wili się w Rządzie tutejszym sami przez się lub
przysłali Plenipotentów prawnie umocowanych,
na termin: pierwszy 20. drugi 23. i trzeci 26.
dnia Junii bieżącego Roku.

Od Litewskiego Wileńskiego Gubernskie-
go Rządu ogłasza się: iż majątek Zyda Falki
Leybowicza w Powiecie Telszewskim w mia-
steczku Sałantach znajdujący się, (który składa
się z domu drewnianego mieszkalnego i rozma-
itych gospodarskich sprzętów) będzie sprzedany
przez publiczną licytacją, która w Ratuszu Tel-
szewskim odbywać się będzie w terminach:
pierwszym 20. drugim 26. i trzecim 30. tera-
źniejszego miesiąca Junii Roku bieżącego; który
zatem życzył sobie takowy majątek nabyć, na
się stawić w terminach wyżej pomienionych w
Ratuszu Telszewskim.

Znajduje się w depozycie Rządu Gubern-
skiego Littgo w złocie cz: zlt: 3,964. W monecie zlt:
106,211. gr: 18. które Kollokatorom po zlt: Poll:
20. za dukat jeden wypłacać należy cz: zlt: 5,310.
zlt: 11. w Ogule cz: zlt: 9,274 zltch 11.

Tabella Wierzyteli Kabrytowskich do tych
summ aplikowanych.

Białafewiczowi Stanisławowi cz: zlt: 55. zlt: 12.
gr: 24.

Chrzanowskiemu Xdzu Józefowi cz: zlt: 184.
zlt: 10. gr: 20.

Czapskiemu Grzegorzowi cz: zlt: 18. zlt: 12. gr: 12.

Giersdorfowi Augustowi cz: zlt: 184. zlt: 7. gr: 4.

Giedroyciowi Alexandrowi cz: zlt: 21. zlt: 8. gr: 11.
Hryniewickiemu Szymonowi cz: zlt: 73. zlt: 5. gr: 7.
Jagminowi cz: zlt: 36. zlt: 12. gr: 19.
Kontrymowi Ignacemu cz: zlt: 176. zlt: 12. gr: 15.
Kościom Jakubowi Pułkownikowi i Adamowi
Biskupowi cz: zlt: 348. zlt: 9. gr: 20.
Lennepowi Leonardowi cz: zlt: 504. zlt: 4.
Mackiewiczowi Piotrowi cz: zlt: 315. zlt: 5. gr: 3.
Muczyńskiemu Miecz: Grodzień: cz: zlt: 262. zlt: 3.
Rayskiemu Alexandrowi cz: zlt: 168. zlt: 9. gr: 24.
de Ramerowi cz: zlt: 61. zlt: 11. gr: 18.
Sangułzkowej Barbary Sukcesorem cz: zlt: 47.
zlt: 18.

Skiporowi Ignacemu cz: zlt: 15. zlt: 3.

Slizeniowi Rafłowi cz: zlt: 88. zlt: 10.

Samorzeckiemu Józefowi cz: zlt: 144. zlt: 9. gr: 25.
Schufferowej Baronowej Srom: cz: zlt: 27. zlt:
3. gr: 7.

Xiędzu Szczepanowskiemu i Janiczewskiemu Fran-
ciszkowi cz: zlt: 173. zlt: 16. gr: 6.

Skopowskiemu Kaetanowi cz: zlt: 155. zlt: 8. gr: 15.
Tymanowi Adamowi cz: zlt: 210. zlt: 12.

Tyszkiewiczowi Wincentemu cz: zlt: 376. zlt: 5.
gr: 12.

Wyrwieza Xdza Karola Opata Sukcesorem cz:
zlt: 122. zlt: 3. gr: 17¹/₂.

Wasilewskiemu Kazimierzowi cz: zlt: 198. zlt: 3.
gr: 18.

Wiśniewskiemu Tekli cz: zlt: 241. zlt: 9. gr: 18.
Zórawskiemu Janowi cz: zlt: 274. gr: 26.

Czackiemu Michałowi cz: zlt: 889. zlt: 19. gr: 15.

Czaykowskiemu Kaetanowi cz: zlt: 615. zlt: 1. gr: 21.

Gutakowskiemu Ludwikowi cz: zlt: 227. zlt: 6. gr: 6.

Lottychowi Dawidowi cz: zlt: 333. zlt: 16. gr: 24.

Mozesowi Alexandrowi cz: zlt: 661. zlt: 15. gr: 18.

Nofsarzowskiemu Antoniemu cz: 908. zlt: 9. gr: 13.

Noffockiemu Janowi Antoniemu cz: 903. zlt: 12.
gr: 12. ¹/₂.

Stemplowi Janowi cz: 94. zlt: 1.

Zdziennickiemu Xiędzu lub jego Sukcesorem
cz: 189. zlt: 18. gr: 19.

Od Rządu Gubernskiego Wileńskiego ogła-
sza się, iżby życzący kupić z Publicznej Licy-
tacji Folwark Pokrayczyn zwany w Powiecie
Wileńskim leżący, w którym znajduje się Dóm
drewniany zdalszą budowlą, i cztery włoki grun-
tu bez Chłopów, czyniący rocznej intraty zlt:
Poll: 200. opisany za pretensją Buchaltera So-
bolewskiego, stawili się w rządzie tutejszym
dla konkurencyi i układu, sami przez się lub
przez Plenipotentów swoich prawnie umocowa-
nych na termin pierwszy 3go drugiego i trze-
ci 27. Junii bieżącego Ru Datt Maia 14. dnia
1802. Roku.

Obwieszczaia się wszyscy kredytorowie i
pretensorowie zeszłego w Bogu Michała Paca
Star. Kowieńskiego, oraz wszyscy do Dóbr nie-
gdy jego przygraniczający, że na mocy Dekretu
Sądu Ziem. Trockiego oczewiście i bez appel-
lacyi R. 1801. 9bra 27. zapadłego wyznaczony
tym Dekretem Sąd Taxatorski Exdywizorski,
oraz Graniczny do dóbr Jezno zwanych w Pcie
Kowieńskim położonych na d. 22. Julii R. idą-
cego 1802. niezawodnie dla expedyowania A-
któw Taxy exdywizyi i rozgraniczenia, dla u-
czynienia wszystkim sprawiedliwym pretens-
rom satysfakcyi ziedzie, ażeby przeto wszyscy
interessowani do Sądu tego przybywali, dowo-
dy pretensyów okazywali i one probowali, pod
utrata przez oczewisty i nieappellowany Ziem.
Trocki Dekret zapisaną niniejszym ogłoszeniem
zastrzeżoną.